

Deliverable 4.3.3

“2 technical staff members will be assigned to gather and elaborate information for the evaluation of proposals of CB Innovation Competition”

In the framework of the project “Greek Bulgarian Business Partnership by Assistance, Services, Solutions to Promote Open Regions Team” with the acronym “GR BG BUSINESS PASSPORT”

INTERREG V-A COOPERATION PROGRAMME

GREECE – BULGARIA 2014 – 2020

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund (ERDF) and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece-Bulgaria 2014-2020” Cooperation Programme

Interreg

EUROPEAN UNION

Greece-Bulgaria

GR-BG BUSINESS PASSPORT

INTERNATIONAL
HELLENIC
UNIVERSITY

European Regional Development Fund

The contents of this study are sole responsibility of Research Account of International University of Greece (PB3) and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat

Εισαγωγή

Καθώς οι επιχειρήσεις αναζητούν τρόπους για να διαφοροποιηθούν από τον ανταγωνισμό, αναπτύσσουν ή/και υιοθετούν νέα προϊόντα, διαδικασίες, τεχνικές και διεργασίες.

Η «καινοτομία» είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος επίτευξης ενός ισχυρού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για μια επιχείρηση [1980Porter].

Με τον όρο «καινοτομία» εδώ εννοούμε: Μια νέα ιδέα και την υλοποίησή της σε ένα νέο προϊόν, διαδικασία ή υπηρεσία που έχει ως αποτέλεσμα οικονομική ανάπτυξη, αύξηση της απασχόλησης και καθαρά κέρδη για την επιχείρηση που την ανέπτυξε.

Έμφαση εδώ δώσαμε σε καινοτομίες που σχετίζονται με την χρήση ρομπότ από μικρές (βλ. οικογενειακές επιχειρήσεις) κατά μήκος της παραμεθόριου Ελλάδας-Βουλγαρίας.

Η καινοτομία δεν είναι απλά μια ανακάλυψη ή μια εφεύρεση, αλλά είναι η εμπορική αξιοποίηση γνώσεων και τεχνικών με νέους τρόπους για νέους στόχους. Μια καινοτομία συνεπάγεται τη ριζική αναδιάρθρωση μιας επιχείρησης με τους εξής τρόπους:

1. Διαχείριση της αλλαγής με τρόπο που ενθαρρύνει την ανάπτυξη νέων ιδεών, νέων τεχνολογιών και νέων ευκαιριών.
2. Βελτίωση της εφαρμογής νέων τεχνολογιών, ικανοτήτων, διαδικασιών και υπηρεσιών με στόχο τη δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων.
3. Αποδοχή της «αρχής» ότι ανεξάρτητα από το μέγεθος και τον κλάδο δραστηριότητας, κάθε επιχείρηση μπορεί να καινοτομήσει για να αυξήσει τις πωλήσεις της.
4. Αλλαγή της νοοτροπίας της επιχείρησης ώστε η επιχείρηση να καταστεί δεκτική στις νέες ιδέες και να επενδύσει πάνω σε αυτές.

Η καινοτομία δεν είναι εφεύρεση, αλλά είναι η διαδικασία κατά την οποία μια ιδέα αξιοποιείται με μετρήσιμο αποτέλεσμα στην αγορά. Η καινοτομία δεν αφορά ένα μέρος της επιχείρησης, αλλά αφορά ολόκληρη την επιχείρηση. Όλοι οι μελετητές της καινοτομίας συμφωνούν πως διαδικασία της καινοτομίας απαρτίζεται από διακριτά στάδια, ένα εκ των οποίων το στάδιο αξιολόγησης, ωστόσο διαφωνούν ως προς τον ακριβή αριθμό των διακριτών σταδίων.

Το στάδιο της αξιολόγησης καινοτομικών ιδεών είναι κρίσιμο διότι σε αυτό λαμβάνεται η απόφαση αποδοχής ή απόρριψης μια πρότασης ανάπτυξης καινοτομίας. Έχει εκτιμηθεί ότι 7 στις 8 νέες ιδέες δεν φτάνουν ποτέ στο στάδιο της έρευνας και ανάπτυξης.

Η αποτελεσματικότητα μιας διαδικασίας αξιολόγησης καινοτομιών είναι κρίσιμη για ανάπτυξη μιας επιχείρησης με εμπορευματοποίηση της καινοτομίας. Συγκεκριμένα, από τη μια μεριά, μια «χαλαρή» διαδικασία αξιολόγησης αδυνατεί να εντοπίσει τις αδύναμες ιδέες, με αποτέλεσμα την σπατάλη πόρων. Από την άλλη μεριά, μια «αυστηρή» διαδικασία αξιολόγησης οδηγεί σε απόρριψη χρήσιμων καινοτομιών.

Για την αξιολόγηση καινοτομιών έχουν δημοσιευτεί πολλές εργασίες στη βιβλιογραφία. Ωστόσο, οι περισσότερες έχουν κυρίως ακαδημαϊκό ενδιαφέρον και όχι πρακτικό ενδιαφέρον κυρίως για δύο λόγους: Πρώτον, απαιτούν τις τιμές πολλές μεταβλητών, οι οποίες δεν είναι διαθέσιμες στις επιχειρήσεις και, δεύτερον, απαιτούν εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις που δεν έχουν τα στελέχη των επιχειρήσεων που ασχολούνται με τη διαδικασία αξιολόγησης καινοτομιών.

Στη πράξη, οι επιχειρήσεις αξιολογούν καινοτομίες βάσει κριτηρίων αξιολόγησης σύμφωνα με τους στόχους της επιχείρησης.

Αντικείμενο αυτής της μελέτης είναι η παρουσίαση κριτηρίων αξιολόγησης καινοτομιών για μικρές (συχνά οικογενειακές) επιχειρήσεις κατά μήκος της παραμεθορίου Ελλάδας-Βουλγαρίας με έμφαση στις εισαγωγή ρομπότ στις εργασίες τους. Σημειωτέον ότι πολλές περιφέρειες στην προαναφερθείσα παραμεθόριο βιώνουν προβλήματα όπως συνεχή μείωση του πληθυσμού καθώς και *τερματικά χαμηλά* εισοδήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ανάπτυξη επιχειρήσεων που βασίζονται στην καινοτομία, και μάλιστα καινοτομία που βασίζεται στην χρήση διαφόρων ρομπότ, θα μπορούσε να συνεισφέρει στην επίλυση των προαναφερθέντων προβλημάτων. Οι εταίροι PB3 (Ελλάδα) και PB4 (Βουλγαρία), με τις ειδικευμένες τους γνώσεις σε θέματα ρομπότ και την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορούν και θέλουν να υποστηρίξουν μικρές επιχειρήσεις κατά μήκος της παραμεθορίου Ελλάδας-Βουλγαρίας με τον συντονισμό της εταιρών LB (Ελλάδα) και PB2 (Βουλγαρία) της κοινοπραξίας του παρόντος έργου (βλ. GRBGBUSINESSPASSPORT).

Σημαντικότερα / επικρατέστερα κριτήρια αξιολόγησης καινοτομιών (2.7)

(προέκυψαν από μελέτη της βιβλιογραφίας)

Μέθοδοι και τεχνικές αξιολόγησης καινοτομιών (2.6)

Μεθοδολογία Έρευνας

Διάφοροι μελετητές έχουν πραγματοποιήσει στατιστικές συσχετίσεις μεταξύ διαφόρων μεταβλητών ενδιαφέροντος [refs]. Σημειωτέον ότι διάφορα κριτήρια που προτείνονται στην βιβλιογραφία προέκυψαν συγκεντρώνοντας και αναλύοντας επιμελώς στοιχεία από εκατοντάδες επιχειρήσεις ανά μελέτη. Στην παρούσα εργασία χρησιμοποιήσαμε τα αποτελέσματα των ερευνών τους, κατάλληλα προσαρμοσμένα, κατά την κρίση μας, στις συνθήκες μικρών (συχνά οικογενειακών) επιχειρήσεων κατά μήκος της παραμεθόριου Ελλάδας-Βουλγαρίας με έμφαση στις εισαγωγή ρομπότ στις εργασίες τους, προκειμένου να καταλήξουμε στα κριτήρια που προτείνουμε.

Για την διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιήθηκε αυτοσυμπληρούμενο ερωτηματολόγιο (Neijens, DeRidder, E. SarriskαιBurchell, Marsh) το οποίο συμπληρώθηκε (πως? Αλλιώς?)

Επιλογή τους δείγματος έρευνας ... Στο δείγμα συμμετείχαν (πόσες?) επιχειρήσεις (από ποιους κλάδους?) Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει τον αριθμό των επιχειρήσεων του δείγματος ανά κλάδο καθώς και το ποσοστό συμμετοχής κάθε κλάδου στο σύνολο του δείγματος.

Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων του δείγματος κυμαίνονταν από ? έως ? ευρώ (στοιχεία 2021). Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει τα στοιχεία του κύκλου εργασιών των επιλεγμένων επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις που απαρτίζουν το δείγμα της εργασίας απασχολούν ? εργαζόμενους. Ο ακόλουθος Πίνακας παρουσιάζει τον αριθμό των επιχειρήσεων του δείγματος ανά αριθμό (βλ. διάστημα) εργαζομένων.

Η γεωγραφική κατανομή των επιχειρήσεων του δείγματος φαίνεται στον παρακάτω Πίνακα.

Συλλογή στοιχείων

Για την συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών και στοιχείων σχεδιάστηκε ερωτηματολόγιο το οποίο αποστάλθηκε(?) στις επιλεγμένες επιχειρήσεις.

Στις ερωτήσεις κλειστού τύπου διαβαθμιστικής επιλογής, χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα Likert με το "1" να αντιστοιχεί στο "καθόλου σημαντικό" και το "5" να αντιστοιχεί στο "πολύ σημαντικό".

Ο Πίνακας 3.4 παρουσιάζει με συνοπτικό τρόπο τους τύπους και τον αριθμό των ερωτήσεων που χρησιμοποιήθηκαν σε κάθε ενότητα του ερωτηματολογίου.

Επιπλέον, απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία συλλέχτηκαν με την σύνταξη μιας έκθεσης από κάθε επιχείρηση ...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Porter, M. E. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. New York: Free Press, 1980. (Republished with a new introduction, 1998.)
- A. Θ. Έιτκεν, Α. Κουρεμένος, Ποιοτικά Κριτήρια Αξιολόγησης και Επιλογής Καινοτομιών στην Ελληνική Βιομηχανία – Εμπειρική έρευνα για την αποτύπωση των ποιοτικών κριτηρίων αξιολόγησης και επιλογής καινοτομιών από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές επιχειρήσεις της Ελληνικής οικονομίας, Διπλωματική Εργασία, Ευρωπαϊκό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στην Διοίκηση Επιχειρήσεων – Ολική Ποιότητα, Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, 2009.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Μέρος 1: Ταυτοποίηση των κριτηρίων αξιολόγησης καινοτομιών

	Πολύ χαμηλό	χαμηλό	Μέτριο	Υψηλό	Πολύ υψηλό
Πως θα χαρακτηρίζατε τον βαθμό ανταγωνισμού στον κλάδο σας;					
Σε τι βαθμό ενδιαφέρουν οι καινοτομίες την επιχείρησή σας;					

	Σπάνια	Κάπως συχνά	Συχνά	Αρκετά συχνά	Πολύ Συχνά
Που και σε ποιο βαθμό εμφανίζονται οι περισσότερες καινοτομίες στην επιχείρησή σας;					
Βελτίωση / ανάπτυξη νέων προϊόντων					
Βελτίωση / ανάπτυξη μια διαδικασίας / μεθόδου (π.χ. διαδικασία μεταφοράς, μέθοδος εκπαίδευσης)					
Βελτίωση / ανάπτυξη νέας τεχνολογίας					

	Καθόλου σημαντική	Ελάχιστα σημαντική	σημαντική	Αρκετά σημαντική	Πολύ σημαντική
Πόσο σημαντική είναι η καινοτομία στους ακόλουθους τομείς της επιχείρησής σας;					
Βελτίωση προϊόντος					
Είσοδο σε νέες αγορές					
Προσφορά διαφοροποιημένων παροχών σε πελάτες					
Εκμετάλλευση δικαιωμάτων από κατοχύρωση νέας τεχνολογίας					
Τόνωση της βιωσιμότητας της επιχείρησης					
Αντικατάσταση υπάρχοντων προϊόντων					
Άλλο (συμπληρώστε)					

Πόσο σημαντική θεωρείτε τη χρήση ρομπότ στους ακόλουθους τομείς της επιχείρησής σας;

Καθόλου
σημαντική
Ελάχιστα
σημαντική
σημαντική
Αρκετά
σημαντική
Πολύ
σημαντική

Την επιχειρηματική εικόνα της επιχείρησης					
Την χρήση των υφιστάμενων παραγωγικών πόρων					
Την χρήση του υφιστάμενου προσωπικού					
Το υφιστάμενο σύστημα διασφάλισης ποιότητας					
Άλλο (συμπληρώστε)					

Πόσο σημαντική θεωρείτε τη συμβολή των ρομπότ στα ακόλουθα αποτελέσματα της επιχείρησής σας;

Καθόλου
σημαντική
Ελάχιστα
σημαντική
σημαντική
Αρκετά
σημαντική
Πολύ
σημαντική

Υψηλή απόδοση επένδυσης					
Αύξηση των πωλήσεων					
Αύξηση του μεγέθους της αγοράς της επιχείρησης					
Γεωγραφική ανάπτυξη της αγοράς της επιχείρησης					
Άλλο (συμπληρώστε)					

Ποιος είναι ο τρόπος χρηματοδότησης καινοτομιών που υιοθετεί η επιχείρησή σας;

Αυτοχρηματοδότηση	
Επιδότησεις από αναπτυξιακά προγράμματα (Εθνικά - Ευρωπαϊκά)	
Επιχειρηματικό κεφάλαιο (venture capital)	
Τραπεζικός δανεισμός	
Άντληση πότων από την κεφαλαιοαγορά	
Άλλο (συμπληρώστε)	

Μέρος 2: Εκτίμηση της βαρύτητας των κριτηρίων καινοτομιών

	0	1-2	3-5	6-10	> 10
Τα τελευταία 5 (πέντε) χρόνια, πόσες φορές η επιχείρησή σας εφάρμοσε κάποια καινοτομία;					

	0	1-2	3-5	6-10	> 10
Τα τελευταία 5 (πέντε) χρόνια, πόσες φορές η επιχείρησή σας ανέπτυξε κάποια καινοτομία;					

Την τελευταία φορά που εφαρμόσατε ή αναπτύξατε μια καινοτομία, ποια από τα παρακάτω συνέβαλαν και σε ποιο βαθμό στην απόφασή σας;	Καθόλου	Ελάχιστα	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Διαφοροποίηση της επιχειρηματικής στρατηγικής					
Συμβατότητα με την επιχειρηματική στρατηγική					
Διαφοροποίηση του παραγόμενου προϊόντος					
Συμβατότητα με την υφιστάμενη τεχνολογία					
Τρόπος χρηματοδότησης					
Οικονομικό όφελος					
Συγκράτηση του υφιστάμενου μεριδίου της αγοράς					
Αύξηση του υφιστάμενου μεριδίου της αγοράς					

Την τελευταία φορά που απορρίψατε μια καινοτομία, ποια από τα παρακάτω συνέβαλαν και σε ποιο βαθμό στην απόφασή σας;	Καθόλου	Ελάχιστα	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Περιορισμένη δυνατότητα διαφοροποίηση της επιχειρηματικής στρατηγικής					
Ασυμβατότητα με την επιχειρηματική στρατηγική					
Περιορισμένη δυνατότητα διαφοροποίησης του παραγόμενου προϊόντος					
Ασυμβατότητα με την υφιστάμενη τεχνολογία					
Τρόπος χρηματοδότησης					
Οικονομικό όφελος					
Περιορισμένη δυνατότητα συγκράτησης ή/και αύξησης του υφιστάμενου μεριδίου της αγοράς					
Ο κύκλος ζωής / διάρκεια της καινοτομίας					